

Statsrådets förordning

om vissa plastprodukter

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av avfallslagen (646/2011):

1 §

Syfte

I denna förordning föreskrivs om sådana krav på vissa plastprodukter som behövs för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön, nedan *direktiv (EU) 2019/904*, och som kompletterar avfallslagen (646/2011).

2 §

Förbud mot utsläppande av produkter på marknaden

Följande produkter får inte släppas ut på marknaden:

- 1) produkter som innehåller oxo-nedbrytbar plast, dvs. plastmaterial som innehåller tillsatser som genom oxidation gör att plastmaterialet fragmenteras till mikrofragment eller bryts ned kemiskt,
- 2) sådana plastprodukter för engångsbruk som avses i bilaga 1 till denna förordning.

3 §

Krav på märkning av produkter

Förpackningen till plastprodukter för engångsbruk som avses i punkterna 1–3 i bilaga 2 till denna förordning och sådana plastprodukter för engångsbruk som avses i punkt 4 i bilaga 2 ska när de släpps ut på marknaden förses med en synlig, outplånlig och lättläst märkning som innehåller följande uppgifter:

- 1) förekomsten av plast i produkten,
- 2) de bortskaffandesätt som bör undvikas för produkten i fråga, och
- 3) den skadliga miljöpåverkan som produkten orsakar i form av nedskräpning eller annat olämpligt bortskaffande av produkten.

De uppgifter som avses i 1 mom. ska läggas fram i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/2151 om fastställande av harmoniserade specifikationer för märkning av plastprodukter för engångsbruk som finns förtecknade i del D i bilagan till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön.

I 9 § i avfallslagen föreskrivs det om de aktörer som ansvarar för att märkningskraven i denna paragraf uppfylls.

De märkningskrav som anges i denna paragraf gäller inte förpackningar med en yta på mindre än 10 cm².

Märkningskraven i denna paragraf kompletterar de krav på märkning av detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter som anges i tobakslagen eller med stöd av den.

4 §

Ordnande av insamlingskärl för tobaksprodukter

Kommunen ska ordna separata insamlingskärl för de produkter som avses i punkt 1 i bilaga 3, en per 300 invånare. Uppsamlingskärlen ska placeras på de områden som avses i 48 c § i avfallslagen så att de är lättillgängliga och synliga.

5 §

Informationskyldighet i fråga om vissa produkter

Den som tillverkar eller importerar sanitetsbindor, tamponger och tampongapplikatorer ska informera konsumenterna om den nedskräpning som produkterna orsakar och om hur en oändamålsenlig avfallshantering påverkat miljön och avloppsnätet samt om tillgängliga återanvändbara alternativ.

6 §

Egenkontroll

Vid en granskning som utförs till stöd för den egenkontroll som avses i 53 a § i avfallslagen och som utförs av en producent av produkter som avses i bilaga 3 ska anlitas en granskare som är en i förhållande till producenten, producentsammanslutningen och dess ägare oberoende och opartisk tredje part. Granskaren ska ha de kunskaper, de färdigheter och den kompetens som fullgörandet av uppgiften kräver. Granskningen kan genomföras i flera delar med beaktande av granskarens specialkompetens eller göras i anslutning till en annan motsvarande utomstående granskning av producentsammanslutningens verksamhet. Om producenten använder ett certifierat ledningssystem, kan granskningen kopplas till nämnda system.

7 §

Lämnande av uppföljningsuppgifter

En producent av produkter som avses i bilaga 3 ska varje år före utgången av juni månad i det sammandrag enligt 54 § 2 mom. i avfallslagen som baserar sig på bokföringsuppgifter lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland följande uppgifter om verksamheten under det föregående året:

- 1) mängden produkter som släppts ut på marknaden i Finland i ton och stycketal,
- 2) en redogörelse om den information och rådgivning som avses i 51 § 1 mom. i avfallslagen,
- 3) uppgifter om de åtgärder och granskningar som krävs enligt planen för egenkontroll.

8 §

Sammanställande av uppgifter för uppföljning och tillsyn

För uppföljning och övervakning av att skyldigheterna i denna förordning följs ska Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland årligen inspektera och sammanställa de i 7 § avsedda uppföljningsuppgifterna.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska årligen lämna Europeiska kommissionen uppgifter om de produkter som avses i punkt 1 i bilaga 3 och som har separatinsamlats och

uppstädats. Uppgifterna ska lämnas inom 18 månader från utgången av det kalenderår för vilket uppgifterna har samlats in.

Informationen ska lämnas i den form som krävs i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/2267 om fastställande av formatet för rapportering av uppgifter om insamlat avfall efter förbrukning av tobaksvaror med filter och filter som marknadsförs för användning i kombination med tobaksvaror, som har antagits i enlighet med artikel 13.4 i direktiv (EU) 2019/904.

9 §

Behöriga ombuds skyldighet att informera

Ett behörigt ombud som har fått fullmakt av en i en annan stat etablerad som tillhandahåller produkter som avses i bilaga 3 på den finska marknaden på annat sätt än via distanshandel direkt till slutanvändaren ska utan dröjsmål informera den producent som utan den erhållna fullmakten hade svarat för producentansvarsskyldigheterna för dessa produkter om sin fullmakt och sitt godkännande i producentregistret samt om ändringar i och återkallande av fullmakten eller godkännandet. Om den ovannämnda producenten, i vars ställe behöriga ombudet sköter producentansvarsskyldigheterna för dessa produkter i fråga är medlem i en producentsammanslutning, ska det behöriga ombudet dessutom utan dröjsmål informera producentsammanslutningen om fullmakten och om tidpunkten när fullmakten utfärdats.

Den information som avses i 1 mom. ska innehålla uppgifter om den som gett fullmakten, typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som ombudet tillhandahåller på marknaden samt hur fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna har ordnats. Producentsammanslutningen ska dessutom underrättas om vem som hade svarat för producentansvarsskyldigheterna när det gäller nämnda produkter, om fullmakten inte hade getts.

10 §

En producents ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

En ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret enligt 101 § 1 mom. i avfallslagen som görs av en producent av produkter som avses i bilaga 3 ska innehålla

- 1) producentens och kontaktpersonens namn och kontaktinformation,
- 2) producentens företags- eller organisationsnummer och producentens europeiska eller nationella skatteidentifikationsnummer,
- 3) uppgifter om de produkter som producenten släpper ut på marknaden specificerade enligt bilaga 3 samt en uppskattning av mängden produkter i ton och antal per år,
- 4) plan för hur informations- och rådgivningsskyldigheten enligt 51 § i avfallslagen ska genomföras,
- 5) en förteckning över de medlemsstater till vilka producenten genom distansförsäljning säljer berörda produkter direkt till användare samt namnet på ett behörigt ombud i de medlemsstaterna,
- 6) en plan för egenkontroll,
- 7) försäkran om att den inlämnade informationen är korrekt,
- 8) datum för ansökan.

Behöriga ombuds ansökan ska utöver de uppgifter som avses i 1–8 punkten innehålla uppgifter om den som gett fullmakten och om de producenter som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som fullmakten gäller. Ansökan ska dessutom innehålla en försäkran om att det behöriga ombudet har utsetts genom en skriftlig fullmakt i enlighet med 66 b § 1 mom. i avfallslagen.

11 §

En producentsammanslutnings ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

En ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret av en producentsammanslutning av de produkter som avses i bilaga 3 ska innehålla

- 1) de uppgifter om producentsammanslutningen och dess verksamhet som motsvarar uppgifterna i 10 § 1 mom. 1, 2, 4 och 6–8 punkten samt 2 mom.,
- 2) uppgifter om produkter som de producenter som hör till producentsammanslutningen släppt ut på marknaden specificerade enligt bilaga 3 samt en uppskattning av produktmängderna i ton och antal per år,
- 3) namn, företags- och organisationsnummer samt bransch för varje grundande medlem i producentsammanslutningen, samt anslutningsdatum för de producenter som hör till producent-sammanslutningen,
- 4) namn, företags- och organisationsnummer samt anslutningsdatum för de behöriga ombud som hör till producentsammanslutningen samt uppgifter om den som gett fullmakten och om de producenter som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de produkter som omfattas av fullmakten,
- 5) en redogörelse för hur skyldigheterna fördelas mellan producenterna och hur en ny producent kan avtala med producentsammanslutningen om skötseln av producentansvaret,
- 6) en förteckning över de medlemsstater till vilka producenten som hör till producentsammanslutningen genom distansförsäljning säljer produkter direkt till användare samt namnet på ett behörigt ombud i de medlemsstaterna,
- 7) en redogörelse för producentsammanslutningens tillräckliga ekonomiska arrangemang för att organisera sin verksamhet på behörigt sätt, inklusive det fastställda bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden och budgeten för den påbörjade räkenskapsperioden.

12 §

Anmälan om förändringar i verksamheten

En producent eller producentsammanslutning av de produkter som avses i bilaga 3 ska göra en i 106 § i avfallslagen avsedd anmälan om väsentliga förändringar i verksamheten samt om förändringar i producentsammanslutningens medlemskår inom en månad från förändringen.

Bestämmelser om tidpunkten för när redogörelsen och planen för visande av tillräckliga ekonomiska arrangemang och tryggnad av verksamheten ska lämnas om producentsammanslutningens verksamhet förändras väsentligt finns i 64 § i avfallslagen.

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023. Förordningens 4 § tillämpas dock först från och med den 1 januari 2024 och förordningens 5 § från och med den 1 januari 2025. Förordningens 6, 7 och 9–12 § tillämpas på de producenter som avses i punkterna 2 och 3 i bilaga 3 först från och med den 1 januari 2025.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om vissa plastprodukter (771/2021).

Helsingfors den 20xx

...minister Förnamn Efternamn

Titel Förnamn Efternamn

Bilaga 1

Plastprodukter för engångsbruk som omfattas av förbud mot utsläppande på marknaden

1) bomullspinnar, utom sådana som omfattas av tillämpningsområdet för rådets direktiv 90/385/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation eller rådets direktiv 93/42/EEG om medicintekniska produkter,

2) bestick (gafflar, knivar, skedar, ätpinnar),

3) tallrikar,

4) sugrör, utom sådana som omfattas av tillämpningsområdet för rådets direktiv 90/385/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation eller rådets direktiv 93/42/EEG om medicintekniska produkter,

5) omrörare för drycker,

6) pinnar som ska fästas vid och bära upp ballonger, utom sådana ballonger för industriell eller annan yrkesmässig användning som inte distribueras till konsumenter, inklusive mekanismerna i sådana pinnar,

7) livsmedelsförpackningar av expanderad polystyren, det vill säga behållare såsom lådor, med eller utan lock, som används för livsmedel som

är avsedda att konsumeras direkt på försäljningsstället eller på en annan plats,

b) vanligtvis konsumeras direkt ur behållaren, och

c) är redo att konsumeras utan någon ytterligare beredning, såsom tillagning, kokning eller uppvärmning,

8) dryckesförpackningar av expanderad polystyren, inklusive korkar och lock, och

9) muggar av expanderad polystyren, inklusive korkar och lock.

Dryckesförpackningar samt förpackningar och omslag av ett flexibelt material som innehåller livsmedel betraktas inte som livsmedelsförpackningar enligt 7 punkten ovan.

Bilaga 2

Plastprodukter för engångsbruk som omfattas av märkningskrav

- 1) sanitetsbindor, tamponger och tampongapplikatorer,
- 2) våtservetter för personlig hygien och konsumentbruk,
- 3) tobaksprodukter med filter och filter,
- 4) muggar.

Bilaga 3

Engångsplastprodukter som omfattas av tillämpningsområdet för 6–7 och 9–12 § i förordningen

- 1) tobaksprodukter med filter och filter,
- 2) våtservetter för personlig hygien och konsumentbruk,
- 3) ballonger för konsumentbruk.